

งานธรรม

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสนฺโต

เทศน์พระ วันที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๕๓

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังเทศน์ก่อน ถ้ำลงอุโบสถนะ อุโบสถกรรมนะมันมีคุณประโยชน์มาก อันนั้นสูงส่งมาก แต่เวลาฟังเทศน์มันเป็นสังขารเพื่อเตือนสติเรา ถ้ำขาดสติแม้แต่วันที่เดียว คนแม้แต่ชีวิตทั้งร้อยปีนะ มีสติแป๊บเดียวยังดีกว่า

เตือนสติ ! เตือนสติให้รำลึกถึงตัวเอง ถ้ำรำลึกถึงตัวเองเพื่อประโยชน์กับตัวเองนะ เราบวชเป็นพระ การแสวงหา ผู้ที่อยู่ทางฆราวาสคิดว่าธรรมะ.. สังขาร ถ้ำบวชเป็นพระจะมีโอกาส จะได้ปฏิบัติธรรมให้สิ้นสุดแห่งทุกข์ เขาอยากจะได้เพศของพระแบบเรานี้มาก

แต่เราบวชเป็นพระแล้ว เราได้ชวนขวายเป็นเราเล็กน้อยขนาดไหน ถ้ำเราได้ชวนขวายเป็นเรา มันสมใจ สมฐานะของบริษัท ๔ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา

เราเป็นภิกษุบริษัท ภิกษุณีบริษัท อุบาสก อุบาสิกาบริษัท อุบาสก อุบาสิกา เขาก็ไขว่คว้าของเขา เขาพยายามหาที่พึ่งของเขา เขาพยายามของเขา เวลาปฏิบัติถ้าไม่ได้ผล เขาจะบอกว่าฐานะของศีล ศีล ๕ ศีล ๘ ศีล ๑๐ ศีล ๒๒๗

ถ้ำสถานะของศีลมีมันคงกว่า การประพฤติปฏิบัติก็ต้องง่ายกว่า ถ้ำการประพฤติปฏิบัติง่ายกว่า เหมือนกับคนมีทุนมากกว่า คนมีทุน ๕ บาท คนมีทุน ๘ บาท ๑๐ บาท ๒๒๗ บาท

๒๒๗ ทุนก็ต้องมีมากกว่า การทำสิ่งใดก็ต้องได้ประโยชน์มากกว่า แต่ในความเป็นจริงของเราเรา เราที่มีศีล ๒๒๗ พระก็มาจากคน คนเขามีศีล ๕ ศีล ๘ ศีล ๑๐ ศีล ๒๒๗ เราบวชเป็นพระแล้วมีศีล ๒๒๗ ศีลจะต่ำกว่านั้นไม่ได้

แต่ขณะที่บวชเป็นพระ คีล ๒๒๗ มันได้มาจากอุปัชฌายะ ฉุดตัจจุตถกรรม... เราได้สถานะของภิกษุมาแล้ว เรามีทุนมากกว่า การประพฤติปฏิบัติเราเป็นตามจริงนั้นใหม่

งานของกรรมนะ งานของพระ ถ้างานของพระนะอุปัชฌาย์ให้ไปแล้ว “เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ” ทีนี้เวลาเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เราถือว่าเราปฏิบัติทำงานของพระอยู่แล้วนะ เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ มันเป็นงานของพระใหม่ มันเป็นงานของโลก เป็นงานของโลกเพราะอะไร เพราะความคิดของเราเป็นโลก

เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ อุปัชฌาย์ท่านก็ท่องให้เราอยู่ ...ท่านนำให้เราด้วยเราก็ท่องตามอุปัชฌาย์ด้วย แล้วอุปัชฌาย์ก็เป็นสมมุติสังฆนะ สิ่งที่อุปัชฌาย์อาจารย์ของเราตามธรรมวินัย

แล้วธรรมนี้ละ ภิกษุเวลาอยู่กับอุปัชฌาย์ มีนิสสัยโดยการฉุดตัจจุตถกรรม แต่ถ้าอุปัชฌาย์ตายไปแล้วนะ ให้ถือนิสสัยอาจารย์

ถ้าเรายู่กับอาจารย์ ถ้าไปเจออุปัชฌาย์ละ ?

ถ้าเรายู่กับอาจารย์ เราละจากอุปัชฌาย์มาอยู่กับอาจารย์ ถ้าเรากลับไปอยู่กับอุปัชฌาย์ นิสสัยจะขาดจากอาจารย์ไปอยู่กับอุปัชฌาย์ทันทีเลย ..มันมีความสำคัญ มันมีความจริง จริงตามธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เวลาหลวงตาท่านเทศน์ ท่านบอกเลย “เหยียบหัวพระพุทธเจ้าไปแสดงธรรม” เหยียบหัวพระพุทธเจ้าไปคือทำผิดธรรมวินัย แต่แสดงธรรม คุณธรรมมันออกมาจากความจริงใหม่ นี่ก็เหมือนกัน สิ่งที่ยกองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบัญญัติไว้ เราเป็นสังฆวิহারิก พอเราไปเจออุปัชฌาย์ นิสสัยขาดจากอาจารย์ไปอยู่กับอุปัชฌาย์ทันทีเลย

ถ้าออกจากอุปัชฌาย์ไปหาอาจารย์ก็ต้องขอนิสสัยใหม่ มันเป็นไปตามธรรมวินัย วินัยบัญญัติไว้ไปตามจริงตามวินัยนั้น ถ้าตามวินัยนั้น พอเราบวชแล้ว มีคีล ๒๒๗ ต้นทุนเรามีมากแล้ว เราก็ปฏิบัติเป็นความจริงใหม่ ทำไมเป็นโลกละ มันเป็นโลกเพราะอะไร เพราะอุปัชฌาย์ยังเป็นโลกเลย

ทั้งที่ธรรมวินัยเห็นใหม่ ภิกษุบริษัท ถึงใดเป็นภิกษุบริษัทละ ข้อวัตรปฏิบัติ วัดคืออะไร.. ศาสนวัตถุ ศาสนบุคคล ศาสนธรรม

วัดคืออะไร ? วัตถุหรือ วัตถุสิ่งปลูกสร้างที่อื่นเขาเรียกว่าวัดอีก เขาสร้างได้สวยงามกว่าวัดนี้ จะนั่นถ้าเป็นพระเป็นที่ไหน ? ถ้าเป็นพระ เป็นอุปัชฌาย์อาจารย์เป็นที่ไหน ? จนชาวโลกเขานินทานะว่า “ไหว้พระก็ไหว้ลูกชาวบ้าน” เข่ากันั้นอย่างนั้นนะ แล้วเขาพูดกันบอกว่า “ไหว้พระก็ไหว้ลูกชาวบ้าน” อ้าว...เอ็งก็เป็นลูกชาวบ้านเอ็งก็ไหว้พระสิ เอ็งไหว้ลูกชาวบ้านซะ แล้วก็ไปไหว้ฟ้าเหลืองที่เสาชิงช้ามันก็จบ

ไหว้พระก็ลูกชาวบ้าน เพราะอะไร เพราะความรับรู้ของเขา ไหว้พระก็ไหว้ลูกชาวบ้าน ลูกชาวบ้านไม่มี ! เป็นศากยบุตรพุทธชินโรส ในเมื่อเราบวชเป็นพระแล้วก็คือเป็นพระ แต่ความเห็นของเขาเป็นลูกชาวบ้านเพราะอะไร เพราะชาวบ้านเขาเห็นว่าเด็กๆ ลูกชาวบ้าน รู้ว่าเขาเป็นผู้ใหญ่ เขามีอายุมาก ...เขาเห็นว่าเป็นเด็ก เป็นเด็กน้อย เป็นต่างๆ

นี่ก็เหมือนกัน เห็นพระเด็กน้อย พระหนุ่มพระน้อยก็ว่า นี่เป็นลูกชาวบ้าน เป็นลูกขายนั่น ลูกขายนี้อบวชเป็นพระ แต่เขาไม่ได้บอกว่าเป็นพระมาบวชญัตติจุดตุตถกรรม นี่เป็นลูกพระพุทธเจ้า ไม่ใช่ลูก นาย ก. นาย ข. นาย ง. ไม่ใช่อีกแล้ว เพราะบวชเป็นพระแล้ว เป็นศากยบุตรพุทธชินโรส แต่เวลาบอกก็ว่า “ไหว้พระก็ไหว้ลูกชาวบ้าน”

แล้วลูกชาวบ้านเป็นพระมาจากไหน.. เป็นมาจากญัตติจุดตุตถกรรม เป็นมาจากธรรมวินัย ถ้าเป็นมาจากธรรมวินัย เราเป็นพระสมกับที่เขายกมือไหว้ไหมละ ถ้าเขายกมือไหว้นะ มันต้องมีข้อวัตรปฏิบัติ ข้อวัตรปฏิบัติมันแสดงตนว่าเราเป็นพระจริง

ถ้าเป็นพระจริงนะ เวลาเราบวชจากพระอุปัชฌาย์มาแล้ว เกสา โลมา นขา ทันทตา ตโจ ก็ท่องนะเกสา โลมา นขา ทันทตา ตโจ ท่องกันอยู่อย่างนี้ มันเป็นคำบริกรรม ถ้าเป็นคำบริกรรมนะ งานทางโลกกับงานทางธรรม

ถ้างานทางโลกความคิดที่มันเกิดขึ้นมันยังเป็นโลกอยู่ มันก็เป็นงานทางโลกทั้งนั้น จะคิดธรรมะมันก็เป็นเรื่องโลก เพราะเอาจิตที่เป็นอวิชชาที่คิด ถ้าเอาจิตที่เป็นอวิชชาคิดนะ งานโลกหรืองานธรรม

ถ้างานกรรม งานของพระคืองานอะไร งานของพระเห็นใหม่ ข้อวัตรปฏิบัติเนะ งานของพระนะ พระห้ามทำงานโลกเลย แล้วเวลาเขาทำข้อวัตรปฏิบัติ เวลากวาดลานวัด ทำลานเจดีย์ เป็นงานของโลกใหม่ คุณิ เทศกิจเขายังเก็บกวาดทุกวันเลย ในกรุงเทพฯนะ เขาเก็บสะอาดหมดเลย เทศกิจเขามีเงินเดือนกินด้วย

แล้วพระต้องมากวาดวัด กวาดลานวัดมันก็เป็นงานเทศกิจ มันไม่ใช่ !! นี่มันเป็น กิจของสงฆ์ กิจ ๑๐ อย่างของสงฆ์ กวาดลานเจดีย์ต่างๆ เป็นกิจของสงฆ์ เราต้องแยกให้ออก ในเมื่อสงฆ์ทำก็เป็นกิจของสงฆ์ เทศกิจทำมันก็เป็นหน้าที่ของเทศกิจเขา เทศกิจเขาทำเพื่ออาชีพของเขา อันนี้เราไม่ได้ทำเพื่ออาชีพ

ศากยบุตรพุทฺธิโนรสทำตามกรรมวินัย ตามกิจของสงฆ์ กิจของสงฆ์เพราะว่า.. นกมันยังมีรังมีรัง มันอยู่ของมันในรังในรังในที่อาศัยของมัน พระก็มีกุฏิมีวิหาร วัจกุฎี วัตร วัตรต่างๆ ข้อวัตรปฏิบัติต่างๆ วัตรในโรงฉัน วัตรในโรงธรรม มันเป็นข้อวัตรปฏิบัติของสงฆ์

คุณิ...ผู้ที่มีคุณธรรมเขาไปในวัด เขาไม่กล้าใช้ของ เขาบอกว่า พระทำๆ “อ้าว... พระทำก็เป็นหน้าที่ของพระ” พระก็ทำ พระก็เป็นบริษัท ๔

มันเป็นการอุปโลกน์ ตั้งแต่เถระ ตั้งแต่ภิกษุ ตั้งแต่สามเณร ตั้งแต่คฤหัสถ์ เจือจานแค่อาศัยกัน มีคุณธรรม มีหัวใจเป็นทิศเป็นธรรมต่อกัน สิ่งนี้เป็นที่พึ่งพึ่งอาศัย ปัจจัยเครื่องอาศัย ถ้าปัจจัยเครื่องอาศัย กิจของสงฆ์ในเมื่อสงฆ์ทำขึ้นมาแล้ว ถ้ามีคุณธรรมนะ...

ไหว้พระก็ไหว้ลูกชาวบ้าน.. ลูกชาวบ้านก็ไปไหว้ลูกชาวบ้านที่โรงเรียนสิ ที่โรงเรียนมีลูกชาวบ้านเยอะแยะเลย

อันนี้บัวชมาเป็นพระ ศากยบุตรพุทฺธิโนรส ไม่ใช่ลูกชาวบ้าน นี่ลูกของพระพุทฺธเจ้า นี่ศากยบุตรพุทฺธิโนรส

ทางเข้าวัดเขากวาดกัน เราก็กวาด ในเมื่อเรามองว่าเป็นของต่ำต้อย ถ้ามองว่าเป็นของต่ำต้อย เพราะคนทำต่ำต้อยมันก็ต่ำต้อยทั้งนั้น แต่ถ้าคนทำมีคุณธรรม พระมีคุณธรรมในหัวใจ เขาซื้อสัตย์ของเขา เขาทำตามหน้าที่ของเขา เขามีคุณธรรมของเขามันก็เป็นกิจของสงฆ์

ถ้าเป็นกิจของสงฆ์ นี้วัตรปฏิบัติ มันเป็นเรื่องแสดงออก ถ้าเป็นเครื่องแสดงออกของพระ ถ้าพระแสดงออกนั้นก็คือพระ นี่เป็นงานกรรมหรือยัง นี่เป็นงานตามธรรมวินัย แต่ยังไม่ได้เป็นงานรื้อวัฏฏะ

ถ้าเป็นงานรื้อวัฏฏะ ถ้าเป็นความคิดๆ มาจากไหน ถ้าจิตมันคิดออกมา เป็นความคิดออกจากโลก ทั้งๆ ที่ทำกิจของสงฆ์นี้แหละ เราก็เป็นสงฆ์นี้แหละ สมมุติสงฆ์ในเมื่อเป็นสมมุติสงฆ์ มันยังไม่เป็นอริยสงฆ์

ถ้ามันเป็นอริยสงฆ์ขึ้นมา จิตมันเป็นอริยสงฆ์ จิตมันเป็นอย่างไร ถ้าจิตมันเป็นอริยสงฆ์ สงฆ์มันเกิดขึ้นมาจากไหน เวลาบวชพระ นี่ลงสังฆกรรม ถ้าเป็นบุคคลอุโบสถ คณะอุโบสถ สังฆอุโบสถ... สังฆอุโบสถต้องมี ๔ องค์ขึ้นไปเป็นสังฆอุโบสถ ถ้า ๓ องค์เป็นคณะอุโบสถ บุคคลเป็นบุคคลอุโบสถ

สงฆ์มันเกิดขึ้นมาจากไหน.. สงฆ์เกิดขึ้นมาจากพระ ๔ องค์ไปทำสังฆกรรม ตั้งแต่ ๔ องค์หรือ ๕ องค์ขึ้นไปนะเป็นสงฆ์ เป็นสังฆะ ถ้าเป็นสังฆะขึ้นมา นี่เราเป็นสงฆ์นะ สมมุติสงฆ์ แล้วอริยสงฆ์มันอยู่ที่ไหน แล้วสงฆ์มันอยู่ที่ไหน งานของพระมันอยู่ที่ไหน งานของธรรมมันอยู่ที่ไหน

งานของธรรมมันต้องตั้งใจ ถ้ามันทำใจของเราให้มันสงบเข้ามา งานของธรรมมันจะเกิด ถ้างานธรรมมันเกิดเพราะมันเป็นงานของธรรม ถ้างานธรรมเกิด เราก็เกิดมีคุณธรรม ถ้างานของโลกเกิดเราก็มีแต่ความคิดในทางโลกๆ ถ้างานของโลก เกสา โลมานขา ทันทตา ตโจ

เกสา โลมา นขา ทันทตา ตโจ ท่องเพราะเป็นคำบริกรรม เพราะมีการประพฤติปฏิบัติ บางสายเขาให้ท่องเกสาๆ โลมา นขา ทันทตา ตโจ เขาให้ท่องเอา ท่องเขาก็เหมือนกับพุทโธๆ เราก็ท่องเอา

เราท่องเอาเพราะอะไร เพราะมันไปเป็นการระลึกเห็นใหม่ วิตก วิจารขึ้นมา ถ้าวิตก วิจารขึ้นมาะ มันก็มีวิตก วิจาร ปิติ สุข เอกัคคตารมณ์ จิตที่มันสงบเข้ามา จิตตั้งมั่น ถ้าจิตตั้งมั่น พอจิตตั้งมั่น จิตออกทำงาน งานกรรมมันจะเกิดตั้งแต่ตอนนั้น ตอนที่มันมีจิตตั้งมั่น

แต่นี้จิตเราไม่ตั้งมั่น เราเป็นสัตว์ เป็นผู้ข่อง เป็นสัตว์โลก ความคิดก็เกิดจาก สัตว์โลก เกิดจากสัตว์ เกิดสัตว์ ผู้ข่อง ผู้แสวงหา ผู้ยึดเหนี่ยว ผู้ที่ไม่เป็นเอกภาพ ผู้ที่ ต้องการพึ่งพาอาศัยคนอื่น ในเมื่อทุกคนเกิดมาเพื่อพึ่งพาอาศัย ต้องมีรัฐสวัสดิการ รัฐบาลต้องดูแลรักษา ต้องมีการดูแลบำรุงรักษา เราเป็นมนุษย์ เราเป็นประชากรเราต้องมี สิทธิ ว่าไปนั่นเลยนะ

ในเมื่อมันคิดแบบโลกๆ เพราะมันพึ่งตัวเองไม่ได้ ในเมื่อจิตพึ่งตัวเองไม่ได้ มัน จะเอาความเป็นเอกภาพ เอาความถอดถอนกิเลสออกมาจากตัวเองได้อย่างไร

โลกใจ โลกคือหมู่สัตว์ สัตว์ผู้ข่อง เราเป็นสัตว์ เราเป็นผู้ข่องอยู่กับโลก เรา ทำงานของโลกๆ ไป แต่ถ้าเรากำหนดคำบริกรรมของเรา จิตเราสงบเข้ามา ถ้าจิตมันมี หลักมีเกณฑ์ของมันเข้ามา เห็นใหม่ งานธรรมมันจะเกิด

เกิดที่ไหน?...เกิดที่จิต เพราะจิตเป็นเอกภาพ จิตเป็นตัวของเราเอง จิตเราเองไม่ เกี่ยวข้องกับใคร เราไม่เกี่ยวข้องกับ โลกนี้ เราเป็นตัวของเราเอง เราเป็นอิสรภาพ เป็นตัว เราเอง ถ้าเราเป็นอิสรภาพเป็นตัวเราเอง เวลาจิตมันออกมา เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ เหมือนกัน

แต่จิตเวลาจิตมันสงบ เกสामันก็ได้เกสาจริงๆ เห็นผม ขน เล็บ ฟัน หนังจริงๆ ถ้า มันเห็นผม ขน เล็บ ฟัน หนังจริงๆ มันเห็นอย่างไร เห็นจากจิตเห็นอย่างไร วิภาคะมัน ขยายส่วนอย่างไร

ครูบาอาจารย์ท่านบอก “เส้นผมเส้นหนึ่ง เวลาขยายส่วนออกไปนะ อย่างกับท่อน ชุง ในท่อนชุงนั้น เหมือนหลอดกาแฟ พอเป็นหลอดกาแฟ ตรงกลางหลอดกาแฟมันดูด กาแฟได้”

นี่ก็เหมือนกัน เส้นผมมันมีสารอาหารของมัน ออกจากรากผมขึ้นไปอยู่ที่ปลาย เส้นผม เส้นผมมันนั้นมันเป็นอย่างไร ถ้าจิตมันเห็นๆ อย่างไร

ถ้าจิตมันเห็นขึ้นมา คุณติ...เส้นผมเส้นเล็กๆ ทำไมเราขยายออกมาใหญ่โตได้ขนาด นั้น วิภาคะแยกส่วนออกมาได้ขนาดนั้น

กระดู ! กระดูมันแยกออกไปอย่างไร เนื้อหนังมังสา มันแยกออกไปอย่างไร นี่ไง ถ้าเป็นงานกรรม มันมีเนื้อหาสาระ มันมีความเข้าใจ มีความเห็น มีความสะท้อนในหัวใจ มันมีธรรมสังเวช

แต่ท่องพุทโธๆ เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ ท่องปากเปียกปากและ เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ อัดเทปไว้ แล้วเปิดเทปแทนก็ได้ เปิดเทปเลย เกสาๆ ก็เปิดเทปไว้แล้วก็นั่งฟังมัน คูลิ ถ้าสักแต่ท่อง สักแต่ว่าทำ มันก็เป็นธรรมอย่างนั้น ธรรมแบบโลกๆ นี่เป็นงานของโลกไม่ใช่งานของกรรม

ถ้างานของกรรม เราต้องมีหลักมีเกณฑ์ของเรา ทั้งๆ ที่เราเป็นพระขึ้นมา ถ้างานของกรรมนะ ไม่ใช่ขยับทำอะไรเลย งานของกรรมก็ต้องวิปัสสนาญาณเกิดขึ้นตลอดเวลา มันก็ไม่ใช่ !! มันไม่ใช่เพราะอะไร มันไม่ใช่เพราะว่าสรรพสิ่งในโลกนี้เป็นอนิจจัง

สิ่งใดเป็นอนิจจัง...สิ่งนั้นเป็นทุกข์ สิ่งใดเป็นทุกข์...สิ่งนั้นเป็นอนัตตา

นี่ความเป็นไปของชีวิต ชีวิตมันต้องมีอาหารของมัน ชีวิตเป็นสัตว์ ผู้ซื้อ ในเมื่อสัตว์โลกมันต้องสืบต่อของมัน มีสันตติ เวลาความคิดมันยังเกิดดับ เกิดดับในหัวใจ โดยธรรมชาติของมันนะ แต่หูเราดับ เรารับรู้ดับ เราไม่รู้เรื่องอะไรหรอก

เกิดดับ เกิดดับ ก็ว่ากันไป ปากเปียกปากและตามนกแก้วนกขุนทอง เพราะพระพุทธรเจ้าพุท ครุบาอาจารย์พุท ก็พุทตามไปอย่างนั้น เห็นจริงไหม.. ไม่เห็นมีเนื้อหาสาระความจริงของเราขึ้นมาเลย

แต่ถ้ามันเป็นวิปัสสนาญาณ มันเกิดงานกรรมขึ้นมา มันรู้มันเห็นของมันนะ มันชัดมันเจนของมัน เพราะมันรู้มันเห็นของมันใช่ไหม มันมีเนื้อหาสาระ มันมีข้อเท็จจริง มันไม่มีแต่ชื่อของมัน เอาชื่อของมันมาอ้างต่อ ก็อ้างกันไป ชื่อเป็นอย่างนั้น ชื่อเป็นอย่างนี้ แล้วก็ว่ากันไป “ฉันรู้ๆ” มันก็นกแก้วนกขุนทอง รู้อะไร ? นี่เป็นงานโลกๆ

งานโลกกับงานกรรมนะ ถ้างานกรรมมันเกิดขึ้นมา เราถึงจะเป็นพระขึ้นมา เห็นไหมบอกว่า “กราบพระทำไม กราบลูกชาวบ้าน” อ้าว...เอ็งก็ไปกราบลูกชาวบ้านสิในเมื่อเอ็งมีความคิดอย่างนั้น.. มันเป็นความคิดเห็นของคน ในเมื่อกิเลสในหัวใจของเขา เขามีความคิดของเขาอย่างนั้น ถ้ามีความคิดอย่างนั้นมันเป็นเรื่องใจของเขา

เราเป็นอย่างที่เขาว่าไหม เราเป็นพระจริงหรือเปล่า ถ้าเป็นพระจริงขึ้นมา ศีล สมาธิ ปัญญา ของเราเกิดขึ้นมาบ้างหรือเปล่า ถ้าเรามีศีล สมาธิ ปัญญา เราเป็นพระจริงหรือเปล่า ถ้าเป็นพระจริงขึ้นมาจะ ใครจะว่าอย่างไรก็ให้มันว่าไป

โลกธรรม ๘ ! ในเมื่อมีเสียงติฉินนินทาขนาดไหน ถ้าจิตใจเราไม่ออกแวก คลอน แคลน ไปกับเขา จิตใจเรามั่นคงขึ้นมา มันเป็นจิตใจของเราละ ถ้าจิตใจของเรามั่นคงขึ้นมา คุณ...ครูบาอาจารย์ที่ประพฤติปฏิบัติขึ้นมาแล้ว เหมือนกับเสาหลัก ๘ สอก ปักลงไป ในดิน ๔ สอก จะฝนตกแดดออกขนาดไหน มันไม่หวั่นไหวหรอก

โลกธรรมก็คือโลกธรรม แดด ฟ้า ลม มันก็มีเป็นธรรมชาติของมันอยู่อย่างนั้น เสียงติฉินนินทามันมีประจำโลกอยู่แล้ว ! เราเกิดมาหรือไม่เกิดมาก็เป็นอย่างนั้น เราไม่เกิดมาเขาก็นินทากันอยู่อย่างนี้ พอเกิดมาก็เจอคำติฉินนินทาอยู่ ตายไปแล้วมันก็มีอยู่อย่างนี้ เพราะธรรมชาติของสัตว์โลกมันเป็นอย่างนี้ โดยธรรมชาติของมัน นี่ธรรมชาติของมัน ธรรมชาติมีอยู่โดยดั้งเดิม แต่ธรรมชาติอย่างนี้แก้ก็ไม่ได้ !

เราจะแก้กิเลสของเรา เราจะมึงงานของเรา เราเกิดมาเป็นพระ เตือนสติ นี่ฟังธรรม ! เราก็ฟังอยู่ตลอดเวลา อย่างสิ่งที่พูดนี้เราก็คิดขึ้นมาได้ เราคิดเองก็ได้ แต่เราคิดขึ้นเองแล้วกิเลสมันหัวเราะเยาะไป

กิเลสมันขึ้นมา คุณ ของสิ่งใดถ้าเป็นของๆ เรานะ ไม่มีคุณค่าเลย เรามองไปของคนอื่นสิ ของคนโน้นสวยหมดเลย ถึงแม้ของมันจะเปื้อนเน่าอยู่แล้วนะ เขาจะสละทิ้งอยู่แล้ว แต่เราไม่รู้เรื่องขึ้นมา เราเห็น โอ้โฮ... โน่นก็ดี นี่ก็ดี เพราะไม่ใช่ของเราเห็นไหม

นี่ก็เหมือนกัน เวลาพูดธรรมะนี้พูดปากเปียกปากแฉะ แต่ไม่ใช่ของเรานะ ไม่ใช่ของเรามันไม่สะเทือนใจหรอก

แต่ถ้าเป็นของเราละ เป็นของเรานะ อะไรเสียหายหน่อยเราก็มีความรับรู้เสียใจนะ เราได้สิ่งใดขึ้นมาเราก็ดีใจนะ

จิตก็เหมือนกัน ! จิตที่มันปฏิบัติ มันมีเนื้อหาสาระขึ้นมา มันจะรับรู้ของมัน มันไม่ได้พูดแบบนกแก้วนกขุนทอง พูดแบบเหมือนของคนอื่นที่ไม่ใช่ของๆ เรา พูดไปเรื่อยๆ สัญญาจำมามันก็เป็นอย่างนั้น สิ่งใดฟังมามันก็พูดไปตามแต่สังคมเขาบัญญัติกัน

ไว้ อย่างนั้น เราก็ว่ากันไปตามอย่างนั้น ทั้งๆ ที่เรารู้เห็นของเรา แต่มันไม่ได้กินใจ มันไม่ได้กินกิเลสหรอก แต่ถ้าได้กินกิเลส เราทำใจของเราให้สงบเข้ามานะ งานกรรมมันจะเกิดขึ้น เราต้องมึงงานกรรม

เราเป็นพระนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม เราเป็นภิกษุ คุณิ พระอัญญาโกณฑัญญะเวลาดวงตาเห็นธรรม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าดีใจมาก “อัญญาโกณฑัญญะรู้แล้วหนอ.. อัญญาโกณฑัญญะรู้แล้วหนอ..” แปลงอุทานนะ

เวลามีพระองค์ใดประพฤติปฏิบัติถึงที่สุดแห่งทุกข์ พระพุทธเจ้าจะแปลงอุทาน โอ้อ..อุทานนะ มีความสุขใจ มีความสุขใจ โลกนี้เราร้อนนัก

ผู้มีคุณธรรมในหัวใจขึ้นมา มันจะเปรียบเทียบกับว่า มันจะไม่เราร้อนแบบโลก ถ้าจิตไม่เราร้อนแบบโลก เขาก็มีใจเหมือนกัน เขาก็มีความรู้สึกเหมือนกัน แต่รู้สึกอันนี้เขามีชีวิตสืบทอดต่างๆ เขาเป็นประโยชน์กับโลกได้เห็นไหม สิ่งนี้ต่างหากที่มีคุณธรรม เราแสวงหากัน เราปฏิบัติกัน เราพยายามกันก็เพราะเหตุนี้ไง เราแสวงหาเราปฏิบัติกันก็เพื่อใจของเรา เพื่อคุณธรรมของเรา

ถ้าใจเป็นธรรมขึ้นมา เวลาใจเป็นธรรมขึ้นมา มันไม่ลอยมาจากฟ้านะ มันไม่มีสิ่งใดหรอก ไม่มีสิ่งใดจะเกิดขึ้นมาได้เอง..ไม่มี ! มันต้องมีสติ มันต้องมีปัญญาของเราขึ้นมา มีสัมมาสมาธิขึ้นมา มันจะเกิดขึ้นมา

ฉะนั้นนักกีฬาเวลาเขาฝึกซ้อมของเขา เขาเสียเหงื่อเสียไคลขนาดไหน เขาได้กำลังของเขา มา ร่างกายเขาแข็งแรงมาก เพราะเขาเอาไว้แข่งขันของเขาไป นั่นเขาอุตสาหักฝึกซ้อมของเขา นะ นักกีฬาเขาเป็นอาชีพทางโลกเขา นะ

เราเป็นผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ เราก็ต้องขยันหมั่นเพียรของเรา ตั้งสติ พุทโธๆ มันจะเฉา มันจะเหงา มันหงอย มันจะคือ มันจะไม่เอาใจขนาดไหน เราก็ต้องมีเหตุมีผลควบคุมนะ เราต้องเตือนใจเราได้ เวลาจิตใจถ้ามันเข้มแข็ง เวลากิเลสมันมีอำนาจ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่าเหมือนช้างสารที่ตกมัน

คู่ช่างตักมันตี ใครควบคุมมันได้ เข้าไปใกล้มันนะ แม้แต่ความช่างมันยังเหยียบตายเลย เวลามันไม่ตักมันนะ มันรู้จักความช่าง มันยอมรับความช่างของมันนะ เพราะว่าความช่างให้อาหารมัน แต่เวลามันตักมันขึ้นมามันเหยียบหมดเลย

จิตของเรา เวลามันคือขึ้นมาเหมือนช่างสารที่ตักมัน ช่างสาร.. เราเห็นช่าง เขาบอก “ช่างตักมันนะ ไปให้พ้นอย่าเข้ามาใกล้ เดี่ยวตายนะ” เรายังหลบได้เลย แต่นี่มันจิตตักมัน เราก็ไม่รู้ใครตักมันหรือไม่ตักมัน มันก็อยู่กับเรา ถึงเวลามันฟาดวงฟาดงาขึ้นมาไม่รู้ว่าจะช่างหรือไม่ช่างนะ นี่หัวหกกันขวิดเลย

จิตใจเรามันเป็นอย่างนั้น ถ้าเราไม่มีสติปัญญาขึ้นมา ถ้ามีสติปัญญา เราจะเอามันไว้ในอำนาจของเรา ถ้าเราจะเอามันไว้ในอำนาจของเรา ถามว่าชีวิตนี้ทุกข์ไหม ? เกิดมาทำไม ? คนมันมีศรีสุข ทุกข์จนเชียวใจขนาดไหน เกิดขึ้นมาแล้วก็ต้องมีชีวิตหนึ่งเหมือนกัน เป็นหวัด คัดจมูก หายใจไม่ออก มันก็ทุกข์แล้ว..

เวลาเป็นหวัด หายใจไม่ออก โอ้โฮ...ฮึดฮัดๆ เลยนะ ในชีวิตมันเป็นอย่างนี้ ถ้ามันคู่ชีวิตแล้วย้อนกลับมา แล้วจะไปเพลิดเพลินอะไรกับเขา

คูสิ ในสโมสรรสนินิบาดทุกชีวิต ทุกดวงใจนี้ว่าแห้ว ทางโลกเขาจะมีความสุขแค่ไหนก็แล้วแต่ เวลาอยู่กับโลกเราก็เห็นว่ามันทุกข์ เราก็สละโลกมา เวลาสละโลกมาบวชเป็นพระเป็นเจ้าขึ้นมา เห็นโลกเขาคริกครื้น.. คริกครื้นนะมันเป็นฉากหน้า !

มันเป็นฉากหน้า.. แล้วฉากหลังล่ะ ฉากหลังทุกข์ทั้งนั้นนะ ! ฉากหน้ามีแต่ความสุข อะไรมันเป็นความสุข มันไม่มีหรอก !

ทุกข์เป็นอริยสัจ ทุกข์เป็นความจริง ! แต่ในเมื่ออยู่กับโลก มหรสพสมโภช เวลาเขามีงานสมโภช มีมหรสพกัน มีความรื่นเริงกัน ไปกันยังกับไก่..

ไก่เวลาออกจากคอก เวลาคลับเหมือนกับไก่มันเหงา ไปสนุกคริกครื้นกันทั้งคืน ใจ ขากลับเดินไม่ไหวก็นอนมันกลางทางนั่นเลย นี่มหรสพสมโภช เขามีความสุขใจ

ถ้าทางธรรมมันเสียเวลา เสียพลังงาน เสียทุกอย่างไปหมดเลย ถ้าเรามีสติของเรา นะ เราเดินจงกรมของเราดีกว่า เราเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนาของเรา ถ้าจิตใจมันมีสติ มี

ปัญญาขึ้นมามันจะเตือนตัวเองได้อย่างไร ถ้ามันเตือนตัวเองได้แบบนี้ เอาข้างสารที่ตกมันมาไว้ในอำนาจของเราไป

เวลาข้างสาร คูติ คูลูกบอลลูน เวลาที่มีฟองอากาศขึ้นมา ความร้อนมันก็จะลอยขึ้นไปเลย เวลามันร้อนมันไปไม่ได้ มันแพบ มันตกนะ นี่ก็เหมือนกัน ข้างสารที่ตกมันนะกำลังของมัน มันฟาดวงฟาดงาไปละ

เวลาเรามีปัญญาขึ้นมา ไตร่ตรองขึ้นมา ทิ่มแทงหัวใจมัน ทิ่มแทงข้างสารนั้น ให้ลูกบอลลูนนั้น ให้อากาศที่มันร้อน ที่มันเผาให้มันร้อนไหลออกไป นี่ก็เหมือนกัน กำลังของมันที่มันฟาดวงฟาดงา ฟาดในหัวใจเรา เรามีสติปัญญายับยั้งมัน

อะไรเป็นสุข อะไรเป็นทุกข์ สิ่งนั้นไม่เคยหरो ใครไม่เคยบ้ำง ตั้งแต่เกิดมาใครไม่เคยคุมหรสพสม โภช.. ทุกคนมันก็เห็นมาหมดแล้วละ มันก็มีอย่างนั้น เวลาพอมันจี๊ดซี้ดขึ้นมา มันจางไป มันก็เงียบไปทีหนึ่ง เดียวก็ออกเวอร์ชันใหม่มา โอ้โฮ... มันส์อีกแล้ว !!

เหมือนเด็กๆ ให้เขาหลอก.. เดียวก็หลอกกันรอบหนึ่ง เดียวก็หลอกกันอีกรอบหนึ่ง หลอกแล้วหลอกเล่า ก็เอาตั้งค์ให้เขาแล้ว เอาตั้งค์ให้เขาเล่า โลกมันก็เป็นอย่างนั้นแล้วเราจะไปตื่นตื่นอะไรกับเขา

ถ้าเรามีสติปัญญาขึ้นมา เราไม่ใช่ผู้เล่นกับเขา เราอยู่ข้างนอกนะ เราเป็นผู้ดูอยู่สังคม วัฏฏะ มันหมุนไปอย่างนั้น เราเป็นผู้ดูเขา ดูแล้วให้มันเตือนตัวเอง ไม่ใช่ดูแล้วอยากไปลองกับเขา “โอ๊ย...ดูแล้วนะ มันน่าทดลอง มันน่าทดสอบนะ” ยิ่งดูยิ่งตาย !

แต่ถ้าเราสังเกตโลก เราเอามาควบคุมใจเรา ถ้าเราควบคุมใจได้ จะเป็นประโยชน์กับเรานะ นี่เห็นใหม่เป็นงานกรรม งานกรรมกับงานโลกมันก็คืองาน คูติ เวลาเขาทำงานคุณกรรมทำเรื่องมันแบกข้าวสารนะ แบกขึ้นแบกลงทั้งวันทั้งคืนนะ นั่นก็งานของเขา อาบเหงื่อต่างน้ำ

งานของเรามีสติ นั่งสมาธิภาวนา มันก็งานของเรา งานก็เกิดจากกายกับใจนี้แหละ แล้วเวลาเขาอาบเหงื่อต่างน้ำไม่ใช่งานหरो นี่ก็งานเหมือนกัน งานเขาเลี้ยงปากเลี้ยงท้อง เวลางานของเรา คูติ...เราอาบเหงื่อต่างน้ำ เราทำงานกัน รักษาข้อวัตรปฏิบัติกัน

หนึ่ง...เหงื่อไหลไคลย้อย มันก็อาศัยกายนี้แหละ เพราะมันก็มีกายกับใจนี้แหละ กายกับใจทำงานเพื่ออะไร ถ้าทำงานเพื่อโลกมันก็โลกล้วนๆ ถ้าเอากายกับใจทำงานเพื่อธรรมมันก็จะกลับมาที่ธรรม แล้วที่ทำเป็นพระก็เป็นธรรมอยู่แล้วนะ ก็เป็นพระอยู่แล้ว ทำงานเป็นธรรม แต่ถ้าจิตไม่สงบเข้ามามันเป็นงานธรรมใหม่

เป็นพระแต่ทำไมจิตใจมันดิ้นโครมๆ อยู่ในอก เป็นพระนะ.. ถ้างานธรรม จิตใจมันก็ต้องเป็นงานธรรม นั่งสมาธิมันก็ต้องสงบสิ ปัญญาก็ต้องเกิดสิ นี่ภาวนาอยู่ทำไมมันไม่เกิดสักทีล่ะ เพราะมันเป็นงาน โลกใจ ทั้งๆ ที่เราบวชเป็นพระแต่ทำงานโลก ทำไมเราจึงดู ทำไมไปเองงานมาทำแทน โลกเขา

โลกก็เป็น โลกนะ ถ้าเป็นงานของเรา เราต้องตั้งสติสัมปชัญญะให้ได้ ถ้าตั้งสติสัมปชัญญะให้จิตมันสงบขึ้นมา เวลานั้นเห็น มันเห็นแตกต่างนะ เวลาเห็นแตกต่างแล้วเห็นคุณค่า

หลวงตาท่านหาเงินเข้าประเทศชาติเป็นหมื่นๆ ล้าน แต่เวลาท่านเดินตรวจวัดนะ ท่านไปเก็บงานกระเบื้อง งานต่างๆ ท่านไปเก็บมานะ แล้วเอามาให้พระดู

“คูสิ ชาวบ้านเขามากินมาใช้กันแล้วก็ทิ้งอย่างนี้ ไม่เก็บรักษา ด้วยงานใบหนึ่งเท่าไรวะ”

ท่านเดินเก็บนะ ตามวัดตามวา หลวงตาท่านเดินไปเก็บ เราเห็นเดินเก็บมา แล้วก็มาบอก “คูสิ ใช้สอยกันแล้วไม่รู้จักประหยัดมัธยัสถ์ ใช้สอยกันแล้วไม่รู้จักเก็บ ด้วยงานกินแล้วก็ทิ้ง” ไอ้คนกินก็ทิ้งไปแล้วนะ หลวงตาท่านเดินตรวจวัด ท่านไปเก็บมาแล้วท่านก็เอามาประจานกับพระ พระหน้าจ้อยเลย แล้วไอ้เงินหมื่นกว่าล้านมันซื้อด้วยงานได้ทั่วโลกเลย !

เราจะบอกว่า เงินส่วนเงิน ! เงินที่หาเข้าเพื่อสังคม เพื่อโลกนะ มันก็เรื่องของเขา ไอ้ด้วยงานของใช้มันอันหนึ่งก็บาท แล้วเขาเอามาถวายวัดมันเป็นของฟรีด้วย ทำไมต้องเก็บมารักษาละ ทำไมต้องเก็บมาล้างละ

คูสิ คูบริหาร ๘ ของเราสิ ภิกษุขนาดว่าแม้แต่ผ้าเปื้อย แม้แต่หลังเลือดเมื่อดัวเขียวผ่านได้ ถ้าวันนั้นเห็นแล้วไม่ปะไม่ชุนเป็นนิสสัคคีย์ปาจิตติย์ ของๆ เรานี้แหละ เวลานั้น

เปื่อยมันขาด มันทะลุ เราต้องปะต้องชุนเพราะอะไร เพราะฝึกนิสัยใจ ฝึกนิสัยให้เรารู้จัก
ของใช้ของสอยของเรา ไม่ใช่วัดกันด้วยค่าของเงิน

“โอ๊ย...ผ้าฉันท่าใหม่ นะ โอ้อโฮ..อันนั้นผ้าฝ้าย โอ๊ย..ของฉันท่าดีกว่า”

ไม่จริง !! ผ้าใหม่.. ถ้าผ้าคุณดี คุณห่อคุณธรรมในหัวใจผู้ที่ประพฤติปฏิบัติดีนั้นมัน
ก็มีคุณงาม.. ถ้าผ้าใหม่มันห่อจี้มันก็ไม่มีความประโยชน์อะไร

แต่ผ้าที่มันเป็นผ้าฝ้าย ผ้าไม่มีคุณค่า แต่มันห่อหัวใจที่มีคุณธรรม จีวรเป็นธงชัย
พระอรหันต์นะ ! แล้วเราห่ออะไรกันอยู่? เราห่อธงชัยพระอรหันต์นะ

ธงชัยมันเป็นเครื่องหมาย เครื่องคำนวณว่าเราเป็นพระภิกษุ เป็นนักรบ ถ้าเป็น
นักรบมันห่ออะไรไว้ มันห่อร่างกายนี้ไว้ ร่างกายนี้มีแต่จี้หรือมีแต่คุณธรรม ถ้ามีงาน
ธรรมขึ้นมา มันมีคุณธรรมของเราขึ้นมาเห็นไหม มันเห็นได้ อย่างเช่นว่า เงินเป็นหมื่นๆ
ล้าน หลวงตาท่านเสียสละได้หมดเลย แต่เวลาด้วยงาน ท่านยังเก็บมา ท่านยังมาติเตียนว่า

“ทำไมใช้สอยกันแล้วไม่รู้จักเก็บ ไม่รู้จักรักษา”

ไม่รู้จักเก็บรักษาเพื่อประโยชน์ต่อไป สิ่งต่างๆ มันเป็นจรตนิสัย ! มันเป็นความ
รับรู้จากภายใน มันไม่ใช่มีคุณค่าด้วยตัวเลขมีคุณค่าด้วยคุณสมบัติข้างนอกนั้นหรอก มัน
มีคุณค่าที่หัวใจ ถ้าหัวใจมีคุณค่าขึ้นมามันมองเห็นอะไรมีคุณค่าไปหมดเลย

แม้แต่ด้วยงานเก่าๆ ท่านยังเก็บ ท่านเก็บแล้วถือมาเองเลยนะ เพราะคนมันกินกัน
แล้วไปแอบไปทิ้งซ่อนไว้ ท่านเดินไปตรวจ ท่านไปเจอ ท่านก็ไปหยิบมา แล้วบอก

“คูสิ..คูทำกันอย่างนี้ คูทำกันอย่างนี้” แล้วยังบอกว่า

“โอ๊ย...แหมงานใบเดียวก็ยังไม่ติด” คนคิดทางโลกใจ

“โอ๊ย...เขาเสียสละ เขาไม่สนใจหรอกของอย่างนี้ เขาเสียสละหมด”

เสียสละเงินเป็นหมื่นๆ ล้านท่านยังเสียสละได้เลย ท่านเอาเข้าคลังหลวงไปหมด
เลย ทองคำ ๑๐ กว่าตันนะ นั่นนะเสียสละ เสียสละจริงๆ

แต่ไอ้นี้มันไม่ได้เสียสละ ไอ้นี้มันมันง่าย !! ไอ้นี้มันคนเห็นแก่ตัว ไอ้นี้มันกินเหมือนหมา กินเสร็จแล้วถลกตุคไปไง เวลาเอามากินเอามาได้ กินเสร็จเอาซ่อนไว้ ทิ้งไว้แล้วตัวเองไป ตัวมันนิสัยใจคอมันเป็นอย่างไร

การฝึกความคิดความชั่วมันอยู่ที่นั่น มันอยู่ที่พฤติกรรม ไม่ใช่อยู่ที่ราคาของ ของมันอยู่ที่คนที่มันมีคุณค่า ถ้าคนมีคุณค่า คุณติ การกระทำของเราแน่แหละ ถ้าเรามีการกระทำที่ดี การกระทำจากจิตใจที่มันดี มันทำในสิ่งที่ดีๆ ขึ้นมา

ช่างสารที่ตกมัน เราเอามันไว้ คุณค่าของงานธรรม ถ้าใจเป็นธรรมขึ้นมาละ มันขยับเขยื้อน มันเป็นคนธรรม มันเป็นคนเพื่อประโยชน์กับเรา ประโยชน์กับการฝึกฝนพระใหม่

พระใหม่ๆ ได้ฝึกได้ฝนนะ สิ่งใดมีข้อวัตรปฏิบัติขึ้นมา เขาจะรู้ว่าอะไรผิดหรืออะไรถูก ไม่ใช่ ! เขาสอนไม่ให้คิด สอนให้สละ กินแล้วก็ทิ้งไปเลย อะไรใช้สอยเรา ก็โยนทิ้งหมดเลย ไม่คิด ... ไอ้นี้มันก็เกียด ไอ้นี้มันสันหลังยาว คนเขาไม่คิดนะ เขารู้จักเก็บ รู้จักรักษา ใช้ประโยชน์กับคนอื่นต่อๆ ไป

ของของสงฆ์นะ ภิกษุเอาของของสงฆ์ไปใช้นะ หมอน มุ้งต่างๆ ใช้แล้วไม่เก็บไม่รักษา จากไปโดยไม่ได้ออกกล่าวใครเป็นปาจิตตีย์ เพราะเป็นของของสงฆ์ นี่ใจ ใหญ่ พระมันลูกชาวบ้านไง เวลาคนเขาไปเขามา คุณติ ดูพระมันยิ่งกว่าโจรอีก

โจรนะ ไปไหนเขาก็กลัวตำรวจจะจับนะ เขาจะซ่อนให้ดี เขาไม่ให้เห็นที่หลบที่ซ่อนของเขา ไอ้นี้...พระแท้ๆ เอาของสงฆ์มาใช้ เวลาขยับไป เปลี่ยนไป ไม่เอาของเขาไปคืน ทิ้งไว้เป็นอย่างนั้น

ผู้ถือปฏิบัติ ถ้าเป็นอาบัติมันก็เป็นอาบัติอยู่แล้ว แต่ถ้าจิตใจมันไม่คิด มันก็ไม่คิดของมันหรอก แต่ถ้าพูดถึงเราทำมามันเป็นธรรมวินัย มันเป็นกฏกติกาเป็นความเห็นของสงฆ์ ถ้าสงฆ์หมู่มาเห็นใหม่ แล้วสิ่งต่างๆ ธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทุกข้อ บัญญัติไว้เพื่อบัญญัติให้คนที่หยาบ ที่เก้อเขิน ที่ทำลายคนอื่น บัญญัติเพื่อบังคับคนนั้น

บัญญัติขึ้นมาเพื่อให้คนที่มีความดีมีคุณธรรมให้อยู่สุขสบาย ผู้ที่จิตใจคนที่ละเอียดอ่อน เห็นว่าสิ่งของที่เป็นประโยชน์และไม่เป็นประโยชน์ แล้วคนเอาไปใช้โดยฟุ่มเฟือย สรุ่ยสร่าย เห็นแล้วมันก็สะท้อนใจ

บัญญัติให้คนที่สรุ่ยสร่ายให้รู้จักประหยัดมัธยัสถ์ แล้วบัญญัติให้คนที่ประหยัดมัธยัสถ์อยู่ด้วยความร่มเย็นเป็นสุข เพราะเห็นว่าถ้าพระพุทธเจ้าบัญญัติแล้วให้มันมีความถูกต้อง

ธรรมวินัยของพระพุทธเจ้าบัญญัติไว้เพื่อข่มขี่พวกหน้าด้าน แต่ส่งเสริมพวกที่มีคุณธรรม เพื่อให้ร่มเย็นเป็นสุข ธรรมวินัยที่บัญญัติไว้ บัญญัติไว้เพื่อสงฆ์ แล้วสงฆ์อยู่ร่วมกัน สงฆ์หมู่มาก

เวลามาวบวชในพระธรรมวินัยแล้ว เป็นภิกษุเหมือนกัน เป็นศากยบุตรพุทธชิโนรสเหมือนกัน มีศักยภาพเท่ากัน มีศีล ๒๒๗ เหมือนกัน มีคุณธรรมเหมือนกัน

คำว่าเหมือนกัน ถ้าเหมือนกันต้องมีหัวใจเหมือนกัน ถ้าใจเป็นธรรม ทิฐิเสมอกัน ความเห็นเสมอกัน มันอยู่ร่วมกันแล้วร่มเย็นเป็นสุข ทิฐิเสมอกัน ความเห็นเสมอกัน สิ่งต่างๆ ทำให้เสมอกัน

ถ้าไม่เสมอกันมันก็พยายามฝึกหัดนะ เพราะอะไร เพราะครูบาอาจารย์ท่านพูดประจำ เรามีหู มีตา อะไรผิดหรืออะไรถูกสำนึกได้นะ สัตว์มันยังรู้ได้เลย เวลาเราเอาของให้สัตว์มันกิน สัตว์มันยังมองตา มันยังรู้นะ

ดูสิ พระไปอยู่ที่ไหน สัตว์มันยังไว้นิ่งเชื่อใจ เพศของพระเป็นเพศของความร่มเย็นเป็นสุข เขาจะมาอาศัยความร่มเย็นเป็นสุข เพราะยัง ใจพระก็ฆ่าเขาไม่ได้ ฆ่าเขาไม่ได้ด้วยธรรมวินัยนะ แต่ฤๅษีกินเหยื่อนั่นนะ มันทำสงบเสงี่ยมนะ เวลาเหยื่อนั้นเข้ามาใกล้ๆ นะ มันจะฆ่าเหยื่ออย่างกินเลย ฤๅษีกินเหยื่อมันก็มี

แต่ถ้าเราเป็นศากยบุตรพุทธชิโนรสโดยเนื้อแท้ เพราะอะไร เพราะศีล ๕ เขาก็ทำไม่ได้อยู่แล้ว ใ้ันนี่ศีล ๒๒๗ ต้นทุนเราสูงกว่าเขาอยู่แล้ว ฉะนั้นสัตว์มันถึงไว้นิ่งเชื่อใจ มันถึงมาพึ่งพาอาศัย ถ้ามันพึ่งพาอาศัย เห็นใหม่ นี้น้อมเย็นเป็นสุข การเสียดละเจืองานต่อกัน

แล้วถ้าเป็นมนุษย์ละ ขนาดสัตว์มันยังรู้ที่ไหนร่มเย็นเป็นสุข แล้วมนุษย์จะรู้ความร่มเย็นเป็นสุขใหม่ แต่ถ้ามนุษย์มีกิเลสมันก็คาดหวังของมันไง จะต้องเป็นอย่างนั้น จะต้องมีการอำนวยความสะดวกอย่างนั้นๆ นี่มันเรื่องของกิเลส

แต่ถ้าเราจะเอาชนะใจของเรา เรื่องกรรมวินัยเราก็รู้อยู่ เปิดตำราสิ อะไรสมควรสมควรขนาดไหน ใครมีสิทธิอย่างไร

ในธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกแล้ว คฤหัสถ์ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา มันก็เป็นกรรมวินัยอยู่แล้ว แล้วกรรมวินัยมันเป็นสากล มันเป็นเรื่องที่รับรู้กันอยู่ได้

ถ้าคนศึกษามาแล้วมีความเข้าใจ มันก็ทำตามนั้นสิ ลักษณะฐานะของคนแต่ละบุคคล สิทธิและโอกาส แล้วมันพัฒนาของมันขึ้นไปนะ คุณติ เรบวชไปแล้วนะ ถ้าเราไม่สึก อายุพรรษา ๕๐- ๖๐ เราเป็นอาจารย์แน่นอน ! สิทธิเราได้ก่อนเพื่อนอยู่แล้วเพราะอายุโส เวลาแจกของเราเป็นอันดับหนึ่งอยู่แล้ว !

แต่ผู้บวชใหม่มันก็เรียงมาตามนั้น สิทธิศึกษามันเท่ากันไง คือมันมีค่าเท่ากัน คือทุกคนมีโอกาสเหมือนกัน เพราะกาลเวลามันหมุนตลอดไป คนเรามันต้องพัฒนามันไป บวชอยู่นี่ เวลามันพัฒนาอยู่แล้ว มันเป็นผู้อายุโสแน่นอน อายุโสไปข้างหน้าอยู่แล้ว

ฉะนั้นเวลาศึกษากรรมวินัย มันมีสิทธิเท่ากันนะ ไม่มีใครมีโอกาสได้มากกว่ากัน เพราะวันเวลามันหมุนไป ทุกคนมี ๒๔ ชั่วโมงเท่ากัน ทุกคนมีชีวิตเหมือนกัน แต่เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ให้มันมีความจริงขึ้นมา ให้เป็นงานธรรม

งาน โลกนะที่เขาแอบเหงื่อต่างน้ำก็เป็นโลก งานที่เราทำดูเหมือนโลก คล้ายโลก แต่เราเป็นพระ เป็นภิกษุ เรารู้ถึงว่าเป็นสิทธิหน้าที่เป็นกิจของสงฆ์ อาคันตุกวัตร อาริยวัตร วัฏฏวัตร ในห้องน้ำ ในห้องส้วม การทำความสะอาด มันเป็นเรื่องปฏิบัติทั้งนั้น ไม่ใช่งานต่ำต้อย มันเป็นเรื่องของสงฆ์

คำว่ากิจของสงฆ์สิ เพราะว่ากิจของสงฆ์ เราทำเพื่อสงฆ์ เราทำเพื่อความสะอาด เวลาเราทำสิ่งต่างๆ ในวัดในวาของเร มันเป็นเรื่องวินัยทั้งหมด เทวดา อินทร์ พรหม เห็นก็ชื่นชมนะ ใครเข้าวัดเข้าวาเห็นก็สาธุ เขาจะมาพูดไม่ได้ว่า

“กราบพระ กราบลูกชาวบ้าน” เขาจะพูดไม่ได้

เขาบอกว่า “เข้าวัดจริงๆ”

วัดมีพระสงฆ์อยู่ มีข้อวัตรปฏิบัติโดยตามความเป็นจริง เขาจะพูดสບประมาณไม่ได้ เพราะ ! เพราะเราเป็นศากยบุตรพุทธชิโนรส เราทำตามธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราเคารพบูชาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางหลักวางเกณฑ์เอาไว้แล้ว เราจะทำตามธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเพื่อใคร เพื่อศากยบุตรพุทธชิโนรส เพื่อส่งเสริมเพื่อเชิดชูศาสนา เชิดชูธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า บัญญัติเอาไว้ ๒,๐๐๐ กว่าปีแล้ว มันก็ยังเป็นความทันสมัย สามารถแก้กิเลสของทุกๆ คนได้

ถ้าทุกๆ คน ยิ่งเป็นพระด้วย เราเป็นนักรบด้วย เราจะแก้กิเลสของเรา ถ้าแก้กิเลสของเราๆ ต้องมีความตั้งใจ มีความจริงใจของเรา ถ้าจริงใจของเรา เขากราบไหว้ได้ตามความสนิทใจของเขา เขาทำบุญกุศลได้ด้วยความเต็มใจของเขา

ความเต็มใจของเขาไม่ระแคะระคายในหัวใจ ถ้าไม่ระแคะระคายในหัวใจ เหมือนรานะ เราแสวงหาครูบาอาจารย์กัน ถ้าเรามีครูบาอาจารย์ที่เราลงใจได้นะ มันไว้นือเชื่อใจนะ ถ้าอาจารย์ของเราไม่น่าเชื่อใจนะ เราก็กังเล

ลังเลคืออะไร ? นิรณธรรม.. นิรณธรรมปิดกั้นแม้แต่สมาธินะ เวลาทำสมาธิอยู่ เวลาทำความสงบของใจ ใจก็เรววน จริงหรือไม่จริง ไซ้หรือไม่ไซ้ เราทำได้หรือไม่ได้ คนสอนเราจะพาเราไปรอดหรือไม่รอด โอ๊ย...กิเลสมันกระที่บตายเลย

แต่ถ้ามันเป็นความจริง มันลงใจนะ รอดหรือไม่รอดนะ ถ้าลงสมาธิเดี๋ยวจะไปรายงานเลย เดี่ยวรู้กัน อาจารย์กับเราเดี๋ยวได้โต้กัน ถ้าใครผิดหรือใครถูก เดี่ยวรู้.. เดี่ยวรู้.. ขอให้จริงเถอะ เพราะจิตมันลงได้ ความจริงมันลงได้ ภูมิอากาศมันเปลี่ยนแปลงได้

ครูบาอาจารย์ถ้าเราลงใจ ความนิรณธรรมมันไม่มี การประพฤติปฏิบัติมันก็ง่าย.. มันง่าย ในคำว่าย่นนะ แต่จริงๆ มันก็ต้องเอาจริงเอาจังกับเรานั้นแหละ ถ้าความจริงความจ้งเราเกิดขึ้นมา

งานโลกกับงานธรรม เราพยายามทำงานธรรม ทั่วๆ ที่เรามองเหมือนโลกนะ โลกก็ทำกันเหมือนกัน อาบเหงื่อต่างน้ำเหมือนกัน เราทำนะ คุณ วิ่งไว้แต่เงินจกกรม นั่งสมาธิภาวนา โลกเขาไม่ทำกัน แต่งานอื่นๆ นะ งานในการบำรุงรักษา คุณแลของของ สงฆ์ทุกอย่างมันเป็งานบำรุงรักษา อย่างนี้มันเป็กิจกรรม เป็วินัยกรรม

คุณ เป็วินัยกรรม นวกรรม ภิภอยู่ชนบทประเทศไม่ถึง ๑๕ วันอาบน้ำได้ ภิภในมัชฌิมประเทศ ในชมพูทวีป ถ้าไม่ถึง ๑๕ วันอาบน้ำเป็อาบดี เป็จิตดี วิ่งไว้แต่! วิ่งไว้แต่ทำนวกรรม

นวกรรม การทำข้อวัตร ถ้าทำข้อวัตรมีเหงื่อมีไคล อาบน้ำได้หมด เพราะวธรรมข้อนี้พระพุทธเจ้าไม่ได้บัญญัติมาเพื่อไม่ให้อาบน้ำ แต่พระพุทธเจ้าบัญญัติไว้เพื่อให้อพวกสนุกสนานอยู่กับการเล่นน้ำ

เพราะอะไร เพราะสมัยพุทธกาล มันเป็โบราณ มีพระไปอาบน้ำ กษัตริย์จะไปอาบน้ำแล้วอาบน้ำไม่ได้ เพราะวเขาเคารพฐาของเขา จนกว่าพระเปล็ดเปล็น อาบน้ำจนสบายอกสบายใจกว่าจะสร้งน้ำเสร็จ

เวลากษัตริย์จะอาบน้ำ กลับพระราชวังเขาปิดประตูแล้วไง ชาวบ้านเขาติเตียน เขาไปฟ้ององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจึงบัญญัติ

“ห้ามอาบน้ำ !!” เพราะมันไปเล่นกัน สนุกกัน เปล็ดเปล็นกัน !!

“แต่เราตถาคตอนุญาต แม้แต่นวกรรม แม้แต่การทำข้อวัตรแล้วมันมีเหงื่อมีไคล เราตถาคตอนุญาต”

นี่ธรรมวินัยไม่ได้บัญญัติไว้เพื่อคนหน้าด้าน คนเห็นแก่ตัว แต่บัญญัติไว้เพื่อสงฆ์เพื่อประโยชน์กับพวกเรานะ ประโยชน์กับการกระทำ นี่เราชนบทประเทศ อาบได้เลยวันละ ๕ ครั้งก็ได้ ยิ่งอากาศร้อนนะ สบายมาก...

สิ่งต่างๆ อย่างนี้ มันเป็การศึกษา แล้วเราทดสอบของเรา เพื่อประโยชน์กับเรา จะบอกว่าเวลาปฏิบัติไปแล้ว เดียวเราจะรู้ได้ เรารู้ได้นะ เวลาปฏิบัติขึ้นไปแล้วไม่มีใครสูงกว่าใคร

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสิ้นกิเลสแล้วนะ ครูบาอาจารย์ท่านสิ้นกิเลสแล้ว พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า รู้เท่าทันกันหมดเลย ขนาดพระสารีบุตรยังไม่เชื่อเลย ไม่เชื่อธรรมของใครทั้งสิ้น แต่เชื่อธรรมในหัวใจของพระสารีบุตรเอง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสาธุๆ ทั้งนั้น เพราะมันถึงที่สุดทุกขมันเหมือนกันหมด

นี่การประพฤติปฏิบัติก็เหมือนกัน มันเท่าทันกัน มันรู้กัน ครูบาอาจารย์ยังรู้กันนะ แล้วเราได้มาอย่างไร ถ้าไม่มีครูบาอาจารย์คอยกระตุก คอยเช็ด คอยดึง คอยตั้งสอนเรา เราจะตะแบงไปตามทิฐิมานะของเราทั้งนั้นนะ เวลาปฏิบัติไป สิ่งต่างๆ ด้วยกิเลสตัดหาความทะยานอยากทั้งนั้นเลย

รู้หมด เพราะจิตมันออกรู้ ไม่ใช่ธรรมออกรู้ ถ้าธรรมออกรู้ นะ โอ้โฮ...มันสยดสยอง ธรรมออกรู้มันจะสลดสังเวช มันขนพองสยองเกล้า

แต่ถ้ากิเลสออกรู้ นะ แหม...มันวิจิตรพิสดาร โอ้โฮ...ออกไปเต็มที แต่ถ้าธรรมออกรู้ นะ มันจะสะท้อนออกมา

“ทำไมมึงโง่ขนาดนี้...ของมันก็มีอยู่อย่างนี้ ทำไมไม่รู้...ทำไมไม่เห็น”

ถ้าธรรมออกรู้ อู๊ย.. มันถอดมันถอนนะ มันธรรมสังเวช มันไม่เหมือนกิเลสออกรู้ กิเลสออกรู้ นะ อี้ไ้มันตัวใหญ่ๆ “โอ้...ฉันแน่ ผู้วิเศษนา”

แต่ถ้าธรรมออกรู้ งานธรรม งานพระ ถ้าธรรมออกรู้ พุคได้ รู้ได้ แล้วพิสูจน์ได้กับผู้ที่ประพฤติปฏิบัติตามความเป็นจริง ส่วนที่เป็นจริงนะ ฟังธรรม แล้วเตือนสติเรา เราเป็นพระนะ ศากยบุตรพุทธชินโรส เราเป็นพระให้สังคม ภิกษุเป็นผู้นำ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา

อุบาสก อุบาสิกา เขาจะไ้ไ้ไว้เนื้อเชื่อใจได้ ไม่ให้แบบเขาที่นินทาากาแลกัน ไ้ไ้ พระก็ไ้ไ้ลูกชาวบ้าน ให้เขาไ้ไ้พระได้เป็นพระจริงๆ ไ้ไ้พระก็ไ้ไ้ศากยบุตรพุทธชินโรส ไ้ไ้พระขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เอวัง